

БАЙРОҚ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 42 (5903).

1
МАРТ
СЕШАНБА

1977 йил.

Баҳоси 2 тийин.

Октябрнинг 60 йиллиги шарафига

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш икки ойлик планини муддатидан илгари, 25 февралда бажардилар.

Республика саноатининг ходимлари

партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларига ва КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябр социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланишга, 1977 йилги планлар ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлашга интилоқдалар.

МУКОФОТГА ЖАВОБАН ЮБИЛЕЙ -ЗАРБДОР МЕХНАТ ВАХТАСИ

ТОШКЕНТ, 28 февраль. Тошкент область партия комитетининг мажлислар зали. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кучма Қизил байроғини топириш пайти.

А. Абалаев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН пойтахт областининг шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари бунёдкорлик ишларини кенг миқёсда амалга оширишда, Тошкентда бўлиб ўтган йилги Тошкент КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябр социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан область коммунистлари, барча меҳнаткашларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Докладчи — Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. МУСАХОНОВ, нотиклар — Юқори Чирчиқ районидagi «Полиотдел» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони МАН-ГИМ ХВАН, Янгйўл ёғ-мой комбинатининг аппаратчиси А. И. ПАНИНА, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Г. ҚОДИРОВ ва сўзга чиққан бошқа кишилар шунинг таъкидлашларига, Тошкент области ва шаҳар меҳнаткашлари бутун куч-гайратларини партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини муваффақиятли бажаришга сарфламоқдалар. Улар унинг беш йиллигининг биринчи йилида Бутуниттифоқ мусобақасида биринчиликни олиб, эъди юбилей йилида турт мингдан ортиқ ишчи ва қурувчи мусобақа пешқадаларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, 7 ноябргача уч ярим-тўрт йиллик топириқни бажариш кўзда тутилган графикка мувофиқ меҳнат қилмоқдалар. Икки юзга яқин корхона ўз ишларини муқобил планларга мувофиқ олиб бормоқда, уларнинг таъминоти бўйича кўпгина ишчи-хизматчиларни олиб, уларнинг маънавий-материал муҳокама қилишга, уларнинг кўп-металлургия комбинатидagi, Тошкент трактор ва Ўзбекистон металлургия заводларидаги янги қувишларни ишга туширишни тезлаштириш, Тошкент метрополитенининг биринчи участкасини муддатидан илгари фойдаланиш учун топириш йилида зўр гайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Тошкентлик деҳқонлар билан чорвадорлар эришилган даражадан анча ўзб кетишга қарор бердилар. Беш йилликнинг иккинчи йилида 430 минг тонна пахта, 280 минг

тонна дон, 671 минг тонна мева ва сабзавот етиштириб, давлатга сотиб, кўп миқдорда гўшт, сут, туҳум бериш — уларнинг маррасидир.

Бўка районидagi Ҳамза номи колхоз бригадари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. ГҲЛАХМЕДОВА йилги йилда сўзга чиқиб, ўзи бошчилик қилётган коллектив Улуғ Октябрнинг юбилейи шарафига олтинчи центнердан пахта ҳосили етиштиришга сўз берганини айтди. Областидаги 93 та далачилик бригадаси юбилей йилида гектар бошига элик центнер ва ундан ҳам кўпроқ пахта ҳосили олиш мажбуриятини қабул қилди. 74 та маккажўхорилик бригадаси беш йилликнинг иккинчи йилида гектар бошига 80—100 центнер дон етиштириш учун кураш бошлади. 53 та сабзавотчилик бригадаси эса даладан 300—500 центнерлик ҳосил олмақчи эканликларини билдиришди. Областида «Красный водопад» экспериментал базисининг машинада сут соғиб оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР давлат мукофоти лауреати Анастасия Чудина ва Тошкент районидagi «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқоваларнинг назошлари кун сайин кўпаймоқда. Улардан иборат олган 88 сут соғувчи бир йил ичида юз тонна ва ундан ҳам кўпроқ сут соғиб олишга бел боғладилар.

Йилги қатнашчилари шаҳар ва қишлоқ меҳнатчиларининг бутун куч-гайратларидан ўзб кетишга интилаётганликларини тўғрисида таъкидлаб, ҳамма резервларини ишга солиш, айрим участкалардаги камчилик ва нуқсонларни тезроқ бартараф этиш зарурлигини ўқитиб ўтдилар. Ҳар бир ишлаб чиқариш бўлимининг аниқ маъраида ишлашини таъминлаш, кадрларнинг топиришларини учун масъулиятини янада ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳар томонлама юксалтириш, ишнинг юксак сифатини таъминлаш учун бошланган мусобақани кучайтираётган йилроқ коллективлар тажрибасини кенг оммалаштириш — энг муҳим вазифадир. Ўнг муҳим таалаблардан бири — КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги тўғрисидаги қарорини ҳар бир меҳнатчи онгига синдиришда, Бутуниттифоқ социалистик

мусобақасида ўз вазифаларини чуқур англаб олишда унга ёрдам беришдан иборат.

Йилгида КПСС Марказий Комитети Сийёс бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ нутқ сўзлади. У Тошкент ва Тошкент областини КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кучма Қизил байроқларини мажлис ахлининг гулдўрос қарсақлари остида топириди. Тошкент шаҳри ва области ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йил халқ ҳўжалик планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юқори натижаларга эришганликларини учун шу байроқларга сазовор бўлган эдилар. Ш. Р. Рашидов мусобақа илгирларига КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Област партия комитетининг биринчи секретари М. М. МУСАХОНОВ, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. ХҲЖАЕВ, Янгйўл районидagi У. Юсуфов номи ишлаб чиқариш-ағдар бирлашмасининг директори Ж. Х. ХОНАЗАРОВ, «Ташметрострой» трести прохондчилар бригадари Г. В. ЛЮСТЕР, Октябр революцияси номи Тошкент телловод вагон-ремонт заводидаги бошчи Х. Ш. ФАЙЗУЛЛАЕВ меҳнатга берилган юксак баҳо учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳўкуматида қизгин мишнаторчилик ишдор эдилар, пойтахт области ва Тошкент шаҳрининг меҳнатчилари беш йилликнинг иккинчи йиллини янги ютуқлар билан ишончланилар, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб ишонтирдилар.

Йилгида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. АНСИМКИН, Т. Н. ОСЕТРОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. ОРЛОВ (ЎзТАГ).

хобчалари тартибга келтирилмапти. Звено меҳнаткашлари экин майдонларини текислаш ишларини ҳам жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар.

С. АҲМЕДОВ.

ТОШКЕНТ районидagi Собир Раҳимов номи колхозининг парник ҳўжалигида даладорларга эртани сабзавот кўчатлари етказиб бериш ишнинг давом этмоқда. Ҳўжалик аъзолари бу йил турт миллион донга қарам, олти миллион донга помидор кўчати етказиб беришга аҳд қилганлар. Аини кўчаларда етилган кўчатлар пешма-пеш даладорларга жўнатишмоқда. Бу ишларни амалга оширишда З. Алимова, Ж. Юсупова, Ф. Зейнабдинова, Г. Муллабаева, А. Алоҳидова, Г. Муллабаева алоҳида ўрнатилган кўчатчилик бўлимида иш қилмоқдалар.

Т. ЖҲРАЕВ.

ЮБИЛЕЙ йилида 1-«Пис-кент» совхозининг Х. Мирзаев бошчилик қилган ишчилари ҳар гектар майдондан янада 27 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил кўтариш учун шу кўчаларда ас-тойдил меҳнат қилмоқдалар. Даладорлар оғанин эгитиб чиқаришмоқда. Сугорилиш

И. НЕҲМАТОВ.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕКОБОД районидagi 3-«Далаварзи» совхозининг Ш. Қўзйбоев бошчилик бригадаси аъзолари ўтган йили ҳар гектардан 31,5 центнердан «оқ олтин» йилги олган эдилар. Меҳнатсевар бригада аъзаматлари юбилей йилида ҳосилдорлигини 45 центнерга етказиш мажбуриятини олиб, экин кампаниясига тайёргарлик ишларини уюшмоқдалар. Шунингдек, Навоий номи колхозининг С. Абдалев бошчилик бригадаси аъзолари ҳам 160 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнерга етказиш ҳосил кўтаришга бел боғладилар.

А. БОБОНАЗАРОВ.

ГЕКТАРИДАН 45 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган Қўш Чирчиқ районидagi А. Букчибоев бошчилик бригадаси аъзолари дала ишларини қизитиб юбордилар. Ҳозир улар сугорилиш шохобчаларини тартибга келтириб, ариқ-зовурларини тозалашмоқда. Далага маҳаллий эгит ташиб чиқаришмоқда.

У. НУРБОЕВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ район ҳўжаликлари юбилей йили ҳосили учун 73 минг тонна оғанин эгит жамағариб, бу сеҳадаги топириқни бажардилар. Дала бошига маҳаллий эгит ташиб чиқаришда

БЕШ ЙИЛИК

ТҮРТ ЙИЛДА

БАЖАРИЛАДИ

Республикадаги жуда катта «Чивоз» наслчилик совхоз-техникумининг туртинчи фермасида қорамолларни сўғимга боқиб илгор таърибга мактабни очилди. Машигулот ўтказиш учун шу жой танлаб олинганлиги тасдиқланапти. Бу ерда давлатга топириладиган қорамолнинг вази энг оғир бўлишига эришилди, топириш вази 400 килограмм ўрнига 600 килограммга етказилди.

Тошкент «Шарқ» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективини 16 апрель кунини оdatадиган кура туртдан бир ҳисса кўпроқ меҳнат унумдорлигига эришшига аҳд қилиди.

Корхонанинг илгор ишчиси Муҳаммад Холматов тажрибали ишчиларни «қизил

600 килограммга етказилди. Бу Тошкент областини энг юқори кўрсаткичдир.

Илгор чорвадорлар ўз тажрибаларини касбдош ўртоқларига бахонидил сўзлаб бормоқдалар. Раёнони моҳирона тузиш шу тажрибадорлар асосидир. Ҳар бир жонивор кунига 11 озуға бирлиги яъни нормадан анча кўпроқ озуға берилганлиги ортиқча эмас. Фермада «Съёта» шаклида озодан тезроқ меҳнат қилишга ҳар қил ўт пичанига ҳамиргуруш, оқсил моддалар қўшиб берилади.

Унинг беш йиллигида совхоз давлатга икки минг тонна тўрт сотиш керак. Чорвадорлар ишлаб чиқариш резервларини ҳисоблаб кўриб, бу топириқни турт йилда бажаришга қарор бердилар. Энг аниқ ферманинги иш тажрибасини кенг оммалаштириш бу йилда уларга ёрдам беради. (ЎзТАГ).

шанбаллик» кунини смена топириқларини камида бир ярим баравар ошириб бажаришга даъват эди. Шанбалликда бирлашма ишчилари ва хизматчилари билан бир қаторда корхона ветеранлари ҳам меҳнат қилмадилар.

(ЎзТАГ мухбири).

САБЗАВОТКОРЛАР

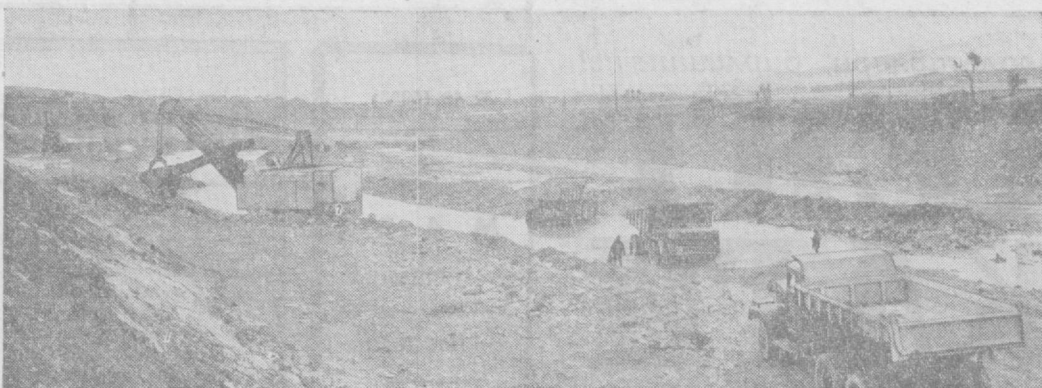
БАҲОРИ

КАЛИНИН районидagi Оржоникидзе номи колхоз меҳнатчилари дастлабки бир неча ўн гектар майдонга қарам кўчатларини ўтказдилар. Ҳўжаликда ана шу экин учун ҳаммаси бўлиб 100 гектар, ўтган йилдан анча кўп ер ажратилган. Колхозчилар плёнка остида эр-таппишар бодринг, пизё ва бошқа сабзавот кўчатларини ўтказишга ҳам киришдилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ ҳўжалиги министрлигида ЎзТАГ мухбирига хабар қилишларига қараганда, Тошкент, Андижон, Самарқанд, Фарғона ва Наманган областларидаги 43 та иҳтисош-лаштирилган колхозларнинг ҳаммаси плёнка остида ва очик ерда эр-таппишар сабзавот кўчатларини ўтказишга киришдилар. Ҳавонинг иссиб кетганлиги бу ишларни кучайтириш имкониятини бермоқда. Биргина эр-таппишар қарам экинлардан майдон қарам экинлардан ортиқроқ бўлади. Май ойининг ўрталарида очик ердаги қарам ҳосили йилгитириб олина бошлайди. Бу экин плёнка остига экинган майдонларда эса қарамини йилгитириб олишга икки ҳафта олдин кириш-лади.

▲ ОБЛАСТИМИЗДАГИ илмий гидротехника иншоотлардан бири бўлган Ғазалкент ГЭСи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилаётган. «Чарвак ГЭСстрой» трестининг 2-участка бўйдоқкорлари ишларни тез ва соз амалга оширишмоқда.

ЗАРБДОР ҲАФТАЛАР

МЕХНАТ Қизил Байроқ ордени Оқтобър революцияси номли Тошкент тежовоз-вагон ремонт заводи Туркистонда революция бешини деб бекиз айтишмайди. Ушбу уюшган ишчилар синининг илк ўқоқларидан бири бўлган завод коллективи Улуғ Оқтобър идеалларини қарор топтириш учун курашининг ҳаммаша олдинги сафларида бўлиб келди, революцион онглилик ва фидокорона меҳнат қилишининг муносиб намуналарини кўрсатди.

Корхона коммунистлари, бора меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрий Плениум қарорларига жавобан Улуғ Оқтобър социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, «Улуғ Оқтобърнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» деган шюор остида ҳозир социалистик мусобақа кенг кулоч ёйдирганлар. Ишчилар ва ижодкорлик вазиятини вужудга келтиришга, корхона меҳнаткашларини ҳалқ ҳўналлик планлари ва социалистик мажбуриятларни бақаришга сафарбар этишда сиёсий агитация кадрлари натта роль ўйнамоқдалар.

Завода 145 агитатор, 41 сиёсий ахборотчи, 19 доклади, 24 пропаганда кундалик голий-сиёсий ва тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар. Партия комитети Оқтобърнинг 60 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш даврида олиб бориладиган оммавий-сиёсий ишларнинг конкрет планини ишлаб чиққан. Бу планда мусобақани янада юксалтириш ва зиямат олдинки мажбуриятларнинг бақарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш, ишлаб чиқариш илгирлар ва зарбдорларнинг ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйиш юзасидан кўпгина тадбирлар комплексини амалга ошириш кўзда тутилган. Заводнинг агитаторларининг меҳнаткашларини Улуғ Оқтобър социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш юзасидан иш тақрибиса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқуллади.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: МУСОБАҚАГА РАҲБАРЛИК

ган ҳафтада энг юқори кўрсаткичга эришган коллективларга кўчма Қизил байроқ, Ғазалкент, фахрий ёрлик, пул мукофоти берилади. Дастлабки ҳафталарда пул кўйиш, гилдирак, тежовоз цехлари мусобақа голийи деб топилди. Дастлабки 15 ҳафта кўнунга боғлиқлаб биз ишлаб чиқариш илгирларнинг кечасини ўтказдик. Бу кечалар голийи етти бригада шарафланди. Илгирлар сўзга чиқиб, наватбадга маршлар ва уларни баёт этиш тадбирлари тўғрисида гапирдилар.

Шуни кўнунчилик, голийи бригадаларнинг қўнунчилиги Оқтобърнинг 60 йиллигини ишонландириш кўнунча икки йиллик плани бақаришга ҳаракат қилмоқда. В. Сиротин бошлиқ бригада эса шовли сана арафасида икки ярим йиллик плани бақаришга сўз берган. Илгирлар ташаббуси ҳозир барча участкаларда кўлаб-куватланмоқда. Завод партия комитети мусобақани янада кенгайтиришга ҳаракат қилмоқда.

Социалистик мусобақа катта тарбия мактабидир. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ўнгири беш йиллик Вутунитиёф социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қароридан мусобақа нитисодий ва социал таракқийнинг кўдратли омил, меҳнаткашларини сиёсий ва ахлоқий

жиҳатдан тарбиялаш мактаби эканлиги алоҳида таъкидланган. Мусобақани якунлашган пайтда биз ишчиларнинг фақат меҳнатдаги ютуқлари эмас, шу билан бирга уларнинг юртиш-туришини, ахлоқини ҳам ҳисобга оламиз. Шунинг учун мусобақа иштирокчиларининг ҳар бири унумли меҳнат қилиш билан бирга юртиш-туришда ва ижтимоий ҳаётда ҳам барчага намуна бўлишга ҳаракат қилмоқдалар.

Завод партия комитети социалистик мусобақанинг ошкоралигини таъминлаш устида алоҳида таъминлаш қилмоқда. Доҳиймиз В. И. Ленин мусобақанинг ошкоралигини таъминлаш мусобақани таъминлашнинг беш шартидир, деб бекиз таъкидлаган. Мусобақа давомида туғилаётган ташаббуслар ва тақрирлар ҳар бир ишга етиб бормоғи керак. Корхонамизда мусобақа якунланган кўнун, махсус варақа чиқарилиб, голийи ва улар муваффақияти маълум қилинади. Корхона территориясида ўрнатилган махсус стендалар ҳам Оқтобър шарафига бошланган мусобақанинг бориши ўз ифодасини топмоқда. Бундан ташқари деворий ва кўп тиракйи тақтарлар саҳифаларида ҳам мусобақанинг ошкоралигини таъминловчи мақолалар тез-тез босиб чиқарилаётган.

Хозир тарбиявий вояларнинг ҳаммаси тўла қувват билан ишлаб турибди. Завод тарихи музейи ҳам мусобақани оммалаштиришда катта роль ўйнамоқда. Экспонатлар ёшларни революция ишига садоқат руҳида тарбиялашга ҳазмат қилапти. Цехларда ўтиб турган ишчилар йилликларида Оқтобър шарафига бошланган мусобақа шартларининг қандай бақарилаётганини муқоама қилинапти.

Мусобақани таъминлаш этишда биз кўпгина корхоналар тақрибисини ҳам диққат билан ўрганмоқдамиз. Мусобақачи корхоналар билан бўлаётган беллашуларга партия комитети мажлисларида, умумзаводалар йилликларида якун жасмоқдамиз. Бу йилликларида қўнунчилигимиз ютуқларини ҳавас билан тилга оламиз, илгир тақрирларини оммалаштириш тадбирларини белгилаймиз.

Ҳисобот даврида икки йил ишларимиз билан бирга бундан бўён бақаришимиз лозим бўлган вазифалар ҳам кўрсатиб ўтилади. Эндилдики биз мусобақани таъминлаш этишда тўпланган тақрирларимизга таялиб, бутун эътиборни Оқтобърнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ва йиллигимиз муваффақиятли якунлашга қаратганмиз.

И. БОБРОВ, Оқтобър революцияси номли завод партия комитетининг секретари.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ШАРАФИГА ПЛАНГА ҚЎШИМЧА ТРАКТОРЛАР

Тошкент трактороззолари коммунистик шанбалик ўтказиш, уша кўнун икки барабар ортиқ гайрат билан меҳнат қилиш мажбуриятини олган москваликларининг таъбусларини қўлаб-қувватламоқдалар. Пайвандловчи Н. М. Иванова ўз ўрқларининг меҳнат байрами кўни шайхий рекорд қўйишга ҳаётда эгди. Нина Михайлованинг ўзи 16 апрель кўни икки смена нормасини бақаришга аҳд қилди. Бош конейердан Х. Бойназаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси зарбдор меҳнат қилишга бел боғлаганлигини изҳор этди.

16 апрель кўни 80 та трактор ва 110 та прицеп учун комплект усуслар ва деталлар, 15 минг сўмлик запас қисмлар, кенг истеъмол моллари тайёрланди.

ХАЛҚҚА СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ

«ЎРТОҚ» кондитер фабрикасининг конейерларида 16 апрель кўни 85 тонна — оддий қўнундаги нисоатан икки тонна кўп ширинлик ишлаб чиқарилади. Бу ерда бўлиб ўтган мингтада корхонанинг бутун коллективи коммунистик шанбаликда қатнашди, деган қарор қабул қилинди.

«Қизил шанбалик» кўнун нормани икки юз процент қилиб бақаришди. Мен хади ҳеч қачон бундай даражага эришишга муваффақ бўлган эмасман, аммо сўзининг устидан қиқишга ваъда бераман, — деди кўнунда автоматизинг машинисти Жамила Бурхонова. — Яна 30 га яқин қандолатчи — асосий ишлаб чиқариш участкаларининг ҳодимлари меҳнат байрами кўни нормани икки ҳисса ошириб адо этишга бел боғладилар.

Фабрика ветерани, ёшларга мурабийлик қилиб доғтаратан Н. С. Коломиева ўз тегишларининг ёшларга ёрдам бериб, уларнинг ҳам шанбалик кўнида меҳнатда шайхий рекорд қўйишларига қўнунчилишга тақирди. (ЎЗАТАГ).

МАДАНИЙТ ХРОНИКАСИ

ПОИТАХТИНИНГ Собир Раҳимов районидида 4-кутубхона хизматидан меҳнаткашлар мамну. Бу ерда китобхона билан яқиндан иш олиб борилаётган.

Хозир маърифат ўқоғи фондида саккиз мингдан ортиқ турли адабиётлар бор. Яқин жихозланган ўқув зал ишлаб турибди. Шунингдек, «Атест бурча», «Гўзаллик оламида», «Илмий-сиёсий адабиётлар» каби бўлимлар ҳам китобхоналар хизматиди.

К. МАВЛОНОВ.

ОҚҚЎРҒОН районидида 10-ўрта мактабда ўтказилган йилги ўқувчиларнинг ўзлаштиришини яхшилаш ва антивилигини ошириш мавзусига бағишланди.

Област мактабларининг бошланғич синф ўқувчилари вакиллари иштирокда бўлган маъруз семинарида бир неча докладлар тинланди.

Т. ХОТАМОВ, Б. ГАНИЕВ.

ЯНГИЙЎЛ районидида пионерлар ўида ҳозир 10 дан ортиқ турли тўтараклар ишлаб турибди. Машигултурлар Ниезбонни кишлоғидаги 13, 14, 16 ва 23-мактабларнинг аълочи ўқувчилари ва пионерлар айниқса актив қатнашмоқдалар.

Вадий ўқиб тўғараги аълолари моҳир педагог Х. Олимова раҳбарлигида яқинда «Бўйроқ» ортиқ асосида йнценсировка тайёрланди.

А. АКБАРОВ.

БЕКОВОД районининг Зафар посёлисида қарор маданият-оқартув муассасалари жойлашган. Марказий район кутубхонаси ҳам доим гавжум бўлади.

Ўтган йили китобхоналарга намунали хизмат кўрсатиш бўйича олинган социалистик мажбурият шараф билан бақарилиди. Китобхоналар сон 2300 киши ўрнига 2400 кишига етди. Бу ерда 41 мингдан ортиқ китобхонага адабиётлар тарқатилди.

К. НАЗАРОВ.

БУ ЙИЛ Тошкент ҳисоб-бухгалтерия техникуми 300 га яқин беш мутахассиста йўллашга берди. Назарий билимлар билан бир қаторда амалий қўнунчалар ҳосил қилишга ҳам катта аҳамият берилаётган.

Яқинда битирувчи курс ўқувчилари областимиздаги колхоз ва совхозларга ишлаб чиқариш практикасини ўтказиш учун жунаб кетдилар.

Р. ЛАТИПОВ, Б. ИЛМУРОВОД.

ТОШКЕНТ Давлат чет тиллар педагогика институтидида қизиларли маданият тадбирлар тез-тез ўтказиб турилади. Яқиндагина бир гурӯпа ёзувчи студентларнинг аъз меҳмони бўлган эди.

«Ўқитувчи — устоз» деган кеча ҳам мароқли ўтди. Республикада хизмат ўтасанган ўқитувчи А. Рустамов, педагогика фанлари кандидати И. Тоқиев ва бошқаларнинг сўхбатлари

эътибор билан тинланди.

У. ИНОМОВ.

БЕКОВОД районидида 27-ўрта мактабнинг ўқув-моддий базаси мустаҳкамлашиб бормоқда. Бу ерда машигултурлар ўтказиш кабинет системасига қўнунрилди.

Яқинда мактаб учун қўшимча ўқув корпуси қўриб берилди. Унда 320 ўқувчи таълим олаётди.

А. ҲАМЗАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтидида «КПСС XXV съезди ва ўзбек тилшунослигининг муҳим муаммолари» деган мавзуда илмий конференция ўтказилди. Академик Ш. Шоабдурахмонов тилшунос олимларнинг тақдиротлари ҳақида гапирди.

Йилгиликда ўндан ортиқ доклад тинланди.

Х. ТОЖИМАТОВ.

АНГРЕН шаҳридаги «Китоблар ўйи» ўзига хос улашулар марказига айланган. Бу ерда китобхон шактёрлар, курувчи ва энергетиклар, студентларни қўлаб урчатади.

Олмаота, Нукус, Свердловск, Ярославль каби шаҳарлардаги китоб савдоси таъинлотлари билан ҳам яқин алоқа ўрнатилган. Ўзбекистоннинг бинамо адабиётлар айрибашлаш кенг йўлга қўйилди.

«Китоб ўйи» бу йил Олмалик ва Чирчиқ китоб савдоси коллективларини мусобақага тақирди.

Ф. ПЕТРОВ.

Гўлбаҳор Гойназарова, Маҳмуд Эшонқўжаева, Райхонгул Валиева, Сабозат Гўлдошевлар, Насиба Рустамова етакчилиги қилаётган бригада аъзолари шулар жумласидандир. Уларнинг ўртача иш кўрсаткичлари 110—125 процентни ташкил этмоқда.

М. КАРИМОВ.

ОРГАНИЗМДА ПОЛИМЕРЛАР

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетидида иккидан қон ўшиб қолмайдиган суний артерия биринчи бор вужудга келтирилди. Олимлар организм таркибида бўлувчи табиий полимер-гепаринни артериянинг синтетик негизига «пайвандашган» муваффақ бўлдилар. Ҳозирги замон медицинасининг организмга суний орган ўтказишда, қон уюшиб қолишга йўл қўймасликдан иборат актуал проблемалардан бири шундай қилиб ҳал этилди.

— Бақувел номли Москва юрак қон-томир хирургиясининг институтидида бир ланя шундай артерия билан яшамоқда, — деди химия фанлари доктори профессор Уткир Мусеев. — Биз шу институтнинг олимлари билан кўп йиллардан бери самарали ҳамкорлик қилиб келмоқдамиз.

Профессор бир арақ қоғоз олиб, қон-томир схемасини чизди, шунингдек қон-томирнинг биохимик составини ёзди. Тирик организм қони «суний» юртириб турадиган алоҳида полимер чиқарилади. Шикастланган органлар ўрнига қўйилган лавсан ўринбосар ва бошқа ўринбосарларда шундай ҳусусиятларни ҳосил қилиб бўлмайди. Ет жисмини «сезган» қон тездан уюшиб қолади. Шунинг учун ҳам шундай операция қилинган беморлар таркибиде гепарини бор дори ичиб юришни керак эди. Шундай қилмас, қон уюшиб қолади. Яна қоғозда мураккаб полимерлар молекулаларининг «хатти-ҳаракати» қонларини тушунтириб беришни формулалар ёзила бошлади. Лавсан билан гепарин атомлари бири бири билан бирикшида ёрдам берган гамма нур тарамлари ҳам қоғозда белгилан кўрсатилади. Шундай бирикши пишиқ бўлиб қичди, лавсандан ясалган вена ва артерия қон-томирлар зарур сифатларга эга бўлди: энди уларда қон нормал уриб турибди.

Олимларнинг фикрича, суний бўйрак, юрак қаноплари, мускуллар, трахея, бошқа органларни яратишда биоманипуляция деб аталувчи метод — «мос» полимерлар ёрдами билан организмни тикловчи жараёнларга ундаш методи қўлланиши мумкин.

И. ЧЕРНИШЕВ, ЎЗАТАГ, мухбири.

Республика Автомобиль транспорти министрлигига қарашли Тошкентдаги Оқтобър 50 йиллиги номли завод ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Оқтобър социалистик революциясининг 60 йиллигини тўғрисидаги қарорига жавобан меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришиш учун қизгин кураш бошлаб юбордилар. Ушбу суратда сиз кўриб турган слесарь Г. Сапожников ва токар Х. Мирзахмедовлар бу ватанпарварларни ҳаранатида фаол иштирок этмоқдалар. Улар нормани 200 процентга етказиб бақаришмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ПРОЗА: РОМАНЧИЛИК

Ўзбек адабиётда роман жанри Оқтобър инқилобининг йахсунли сифатида майдонга келди ва социализм тарихининг ёрқин бадийи соломаси бўлиб қолди. Халқимизнинг ўтмиш ҳақидаги одилона баҳоси, буюк инқилобий ўзгаришлар, Улуғ Ватан уруши, йиллари, кишиларимизнинг бунёдкорлик ишлари, бой маънавий тақрирлари бу жанрда кенг қўламада, ранг-баранг бўёқларда ўз ифодасини топди. Ўзбек романининг салкам олтинчи йиллик тақрибиса шундан далолат берилади, бу жанрининг имкониятлари чексиз; унинг илҳами ҳақида тарбада тўқилган уйдирмалар асосида; социалистик реализмнинг ҳаётбахш кучи, анъаналари ҳамда новаторлиги ҳусусиятлари, айниқса, бу жанрда ёрқин намоён бўлмоқда.

Вадий истеъодлар авлод-авлод бўлиб етишди, деган нақл роман жанри таракқийига ҳам дахлдор. Ўзбек адабиётда Абдулла Қодирий бошлаб берган романчилик анъанаси Ойбек ва Абдулла Қаҳҳор ижодида янги босқичга кўтарилди, сўнгра Шароф Рашидов, Асқад Мухтор, Саид Аҳмад,

Мирмуҳсин, Ҳ. Ғулом, Шухрат, О. Ёқубов, П. Қодиоровлар жанрининг кўламини яна ҳам кенгайтирдилар; адабиётимизнинг «ўрта авлод»га мансуб бу ижодкорлар бугунги ўзбек романи меҳмасини бошқариб бораётдилар, айни пайтда уларнинг ортидан еш авлод меҳмаси дегин сузаетир. 60-йилларда насримиз майдонига кириб келган, уларнинг очери, фельетон, ҳикоя ва қиссалари билан эл озига тушган. Ҳ. Умарбеков, Х. Тўхтабозов, Ш. Холмидов, У. Хошимов, О. Мухтор, Э. Усмонов, Л. Махмудовлар 70 йилларга келиб уларнинг илк романларини китобхоналар ҳўнматга ҳавола этидилар.

Бу романларга хос энг муҳим ҳусусият шуки, уларда еш авлодининг ҳаётий, маънавий, адабий тақрирлари умумлаштирилган, уларнинг ҳар бири бугунги кўнунда ҳаётимиз, замондошимиз ҳақида баҳс этади, уларнинг авторлари шу кўнунда долзарб ҳаётий, маънавий-ахлоқий муаммоларига китобхона эътиборини тортадилар. Кўнунда турилган ҳайқонларини жамоатчилик билан баҳам қўришга интиладилар. Бу романлар шакла-

шамойли, услуби, ифода тарзи жиҳатидан бир-бирини мулалоқ тақдорламайди, авторлар қандайдир йўсинда, турли даража-савияда анъанавий роман поэтикасини янгилаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳудойберди Тўхтабозовнинг «Сариқ девини қувиб», «Сариқ девини ўлими» асарлари билан бизда роман жанрининг янги, ўзига хос миллати юмористик, сарғушар-лектив турини турланди. Ҳ. Умарбеков «Одам бўлиш қилинади» А. Қаҳҳорнинг «Сарғушар» асари тақрирларида изидан бориб маънавий-ахлоқий, социал-психологик турдаги романининг янги имкониятларини намоийиш этади. Агар «Одам бўлиш қилинади» романида ҳаётнинг катта оқинидан четлашган кимсанинг тақдир, унинг ноқулай хатти-ҳаракатларидан қилиб қинадиган аччиқ сабоқ авторнинг диққат марказида турса, Ҳ. Хошимовнинг «Нур бори, соя бор», Ш. Холмидовнинг «Сўнгги бекат», О. Мухторнинг «Йиллар шамол», Э. Усмоновнинг «Меҳрибон» романи шаклларида ёни шаклланиб бораётган кучли характерларнинг, курашчан

ёки курашлар йўлига киратган шахсни бош қаҳрамон қилиб олганидан билан бизни қувонтиради.

«Меҳрибон» бир вақтлар маълум сабабларга қўра «ёмон отла» бўлиб қолган, сўнгги йилларда эса қайта ҳаёт бошлаётган, қанчама санъат тусини олаётган «ишлаб чиқариш романи» деб аталган турга мансуб. Асар бош қаҳрамони меҳнат, фаолият қилиш, прагматик, изланувчи, ижодкор ишбилармон одам. Ёзувчининг меҳнат бунёдкорлиги билан боғлиқ ўй-қарашларини, қўнунча ва таъминларини кенг ифода этишга интилади.

«Биз коммунизм бунёдкорлари қилмоқда» деган афтоф-муҳитини муҳофаза қилиш нуқта-назаридан ҳам ёндошмоғимиз даркор. Табиати унумсиз, ҳаёсиз, инсонга зарар етказадиган бўлишида айлантириб қўйиш ҳам мумкин, инсоният тарихида бундай нарсалар кўп учрайди. Бироқ... табиатнинг саховатини ошириш, унинг ҳаётий кучларини тўғайлаш қанчама еттишга ёрдам бериш мумкин ва лозим! КПСС XXV съезди миёнбандан айтилган бу сўзларни

автор романида энигарф тарзида келтирган. Роман бош қаҳрамони Нодир амалда худди шу нарса учун кураш олиб боради; пахтачиликда юқори ҳосил етиштиришнинг осои йўлидан бораган деб ҳимиятларга, маданият ўғатларига зўр бериш, унинг қўнунчилиги оқибатлари Нодирни ҳайжонга солади ва худди шу ҳайжон унинг курашга, фикрлашга даъват этади.

Роман қаҳрамони жууда муҳим масалалар ҳусусида фикр юртлади. Ҳ. Умарбеков йўлида дадил қўнунлашди. Афсуски, ҳозирча унинг ана шу қадл ҳайжонлари, курашлари китобхоналарга солар даражага бориб етгани йўқ; ёзувчи кўнунда муаммоларининг фазоиф-эстетик моҳияти етарли очиб берилган эмас. «Меҳрибон»ни мавзу-мундарижаси жиҳатидан унга яқин турувчи В. Расултининг «Матрена билан видолашу» номли янги қиссасига қиёс қилиб кўриш. Повестда она табиатга меҳр туйғуси нақадар қўдратли куч насб этган; зарурийат, социал прогресс тўғрисида чўнқар қиллоқда қаҳрамоннинг муносабати улкан руҳий фойжа даражасига

